

Nð. 338. Breytingar og viðaukatillögur

við frumvarp til fjárlaga fyrir árin 1916 og 1917.

Frá fjárlaganefndinni.

1.	Við	2. gr.	6.	Fyrir »55000—55000—110000« komi: 50000—50000—100000.
2.	—	2. —	9.	Fyrir »20000—20000—40000« komi: 25000—25000—50000.
3.	—	2. —	12.	Fyrir »375000—375000—750000« komi: 325000—375000—700000.
4.	—	2. —	15.	Fyrir »185000—195000—380000« komi: 195000—205000—400000.

5. — 4. — 1. Fyrir »52000—49000—101000« komi:
52000—49500—101500.
Aftan við liðinn komi:
Af eftirstöðvum símaláns Búðahrepps í Suður-Múla-
sýslu, úr viðlagasjóði, falli 1500 kr. niður.
6. — 4. — 5. Fyrir »10000—10000—20000« komi:
15000—15000—30000.
7. — 4. — 6. Á eftir þeim lið komi nýr liður:
Ágóði landssjóðs af innskotsfje í Landsbankanum
samkv. l. nr. 50 10. nóv. 1913 áætlað 4% eða
10000—14000—24000.
8. — 5. — 1. Aftan við liðinn bætist:
Heimilt er prestinum í Breiðabólstaðarprestakalli að
verja árgjaldinu af því, kr. 142,38, hvort árið, til
túnasljettunar á staðnum; þó með því skilyrði, að
hann sljetti að minsta kosti 5 dagsláttur á þessum
2 árum.
9. — 9. — 6. Fyrir »5000—5000—10000« komi:
5500—5500—11000.
10. — 10. — Greinin orðist svo:
Til alþingiskostnaðar veitist 75,000 kr. Til lands-
reikninga yfirskoðunar 3,600 kr., alls 78,600 kr.
11. — 11. — B. 1. Liðurinn orðist svo:
Til þess að gefa út Stjórnartíðindi:
a. Þóknun fyrir útgáfu tíðindauna m. fl. 450— 450
b. Til pappírs og prentunar ..... 6000—6000
c. Til kostnaðar við sending með póstum 1200—1200
d. Fyrir samningu á efnisyfirliti yfir
Stjórnartíðindin 1904—1915, alt að ... 500
12. Við 11. gr. B. 2. Liðurinn orðist svo:
a. Laun hagstofustjóra ..... 3000—3000
b. — aðstoðarmanns ..... 2500—2500
c. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna 3500—3500
d. Prentun eyðublaða ..... 1000—1000
e. Húsaleiga, hiti og ljós m. m. .... 800— 800
f. Aðstoðar- og skrifstofukostnaður..... 800— 800
g. Til útgáfu bókar, á erlendu máli, um
landshagi, alt að..... 1000
13. — 11. — B. 3. Liðurinn orðist svo:
a. Endurgjald handa embættismönnum
fyrir burðareyri undir embættisbrjef. 6000—6000
b. Endurgjald handa embættismönnum
fyrir embættissímskeyti og samtöl ... 8000—8000
14. — 11. — B. 5. Fyrir »2500—2500 komi:
2000—2000.

15. — 11. — B. 7. Liðurinn orðist svo:
Fyrir »7000—7000« komi:
8000—8000
gegn þriðjungs framlagi frá þeim, er óska strandgæslu og njóta hennar.
16. — 11. — B. 11. Aftan við liðinn bætist:
og Rangárvallasýslu.
Fyrir »675—.....« komi:
1000—.....
17. — 12. — 8. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Styrkur til Jóns Kristjánssonar læknis, til þess að setja á stofn gigtlækningastofu, helming stofn-
kostnaðar, alt að ..... 5000 — .....
18. — 12. — 9. 7. Fyrir »1200—1200« komi:
1500—1200.
19. — 12. — 10. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Til undirbúnngs viðbótarbygg-
ingar við geðveikrahælið..... 5000— 3500
20. — 12. — 11. Fyrir »25000—25000—50000« komi:
35000—35000—70000.
21. — 12. — 11. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Til þess að byggja fjós, hlöðu o. fl.
á Vífilstöðum ..... 5000— .....
22. Við 12. gr. 12. h. Aftan við liðinn bætist:
alt að.
Fyrir »500« komi:
800.
23. Við 13. gr. B. I. 1. c. Aftan við liðinn bætist:
eftir reikningi alt að.
24. — 13. — B. I. 3. Fyrir »700—700« komi:
900—700.
25. — 13. — B. II. 3. Fyrir »10000—10000« komi:
.....10000.
26. — 13. — B. III. 1. Fyrir »8000—8000« komi:
8000.....
27. — 13. — B. III. 5. Liðurinn falli burt.
28. — 13. — B. III. 8. Fyrir »32000—32000« komi:
16000—16000.
29. — 13. — B. VI. Athugasemdin aftan við liðinn orðist svo:
gegn, að minsta kosti jafn miklu tillagi annarsstaðar frá og öðrum þeim skilyrðum, er Stjórnarráðið setur í reglugjörð.
30. — 13. — B. VI. Á eftir liðnum komi 2 nýir liðir:
VII. Til brúar á Austur-ós Hjeraðsvatna, alt að
25000.....
gegn 10000 kr. tillagi úr sýslusjóði.

- VIII. Til brúar á Miðfjarðará í Skeggjastaðahreppi
.....7000
gegn því sem til vantar annarsstaðar frá.
31. — 13. — B. VIII. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Til dragferju á Skjálfafljóti hjá Bergstaðaeysju
.....800
gegn því er tilvantar annarsstaðar frá.
32. — 13. — D. III. Aftan við liðinn bætist:
enda sje gætt skilyrða laganna um fjárframlög hjer-
aðanna.
Stjórninni er heimilt að fresta framkvæmdum á
verkum þessum að nokkru eða öllu leyti og verja
fjárhæðunum til annara útgjalda landssjóðs, ef fyrir-
sjáanlegt er að tekjur landssjóðs hrökkva eigi til
þeirra.«
33. — 13. — D. IV. 4. Fyrir »19720—21820« komi:
21120—21820.
34. — 13. — D. IV. 8. Fyrir »3300—3420« komi:
3300—3820.
35. — 13. — D. IV. Á eftir liðnum komi tveir nýir liðir:
a. Viðgerð og endurbætur á bæjarsímakerfi Akureyrar,
alt að ... . 9000—.....
b. Til þess að kaupa peningaskápa handa 6 síma-
stöðvum 1200 f. á.
36. — 13. — E. I. a. Fyrir »laun umsjónarmanns 4000—4000« komi:
1. Laun umsjónarmanns ..... 3600—3600.
2. Persónuleg launaviðbót til núverandi umsjónar-
manns..... 400—400.
37. — 13. — E. I. b. Aftan við liðinn bætist:
Hann sje jafnframt skyldur að gefa einstökum
mönnum ókeypis leiðbeiningar um rafmagnsveitu til
heimilisnota.
38. Við 13. gr. E. I. c. Fyrir »800—800« komi:
800—700.
39. — 13. — E. II. og III. Liðirnir falli burtu, en í stað þeirra komi nýr liður:
II. Laun vitavarda og reksturskostnaður vitanna:
1. Svörtulofta- og Öndverðarnesvitar:
a. Laun vitavarda 400—400
b. Reksturskostnaður 500—500
2. Elliðaeyjarviti:
a. Laun vitavarda 400—400
b. Reksturskostnaður 400—400
3. Bjargtangaviti:
a. Laun vitavarda 200—200
b. Reksturskostnaður 350—350

4. Arnarnesviti:	
a. Laun vitavarðar	500—500
b. Reksturkostnaður	400—500
5. Straumnesviti:	
a. Laun vitavarðar	100—200
b. Reksturkostnaður	» —400
6. Grímseyjar og Malar- hornsvitar:	
a. Laun vitavarðar	250—250
b. Reksturkostnaður	500—500
7. Hólmavíkurviti:	
a. Laun vitavarðar	100—100
b. Reksturkostnaður	150—150
8. Kálfshamarsnesviti:	
a. Laun vitavarðar	100—100
b. Reksturkostnaður	200—200
9. Skagatáarviti:	
a. Laun vitavarðar	150—150
b. Reksturkostnaður	400—400
10. Siglunesviti:	
a. Laun vitavarðar	900—900
b. Reksturkostnaður	500—500
11. Flateyjarviti:	
a. Laun vitavarðar	150—150
b. Reksturkostnaður	400—400
12. Rifstangaviti:	
a. Laun vitavarðar	200—200
b. Reksturkostnaður	300—300
13. Langanesviti:	
a. Laun vitavarðar	250—250
b. Reksturkostnaður	200—200
14. Dalatangaviti:	
a. Laun vitavarðar	600—600
b. Reksturkostnaður	600—600
15. Vattarnesviti:	
a. Laun vitavarðar	100—100
b. Reksturkostnaður	200—200
16. Ingólfshöfðaviti:	
a. Laun vitavarðar	200—200
b. Reksturkostnaður	400—400
17. Dyrhólaviti:	
a. Laun vitavarðar	200—200
b. Reksturkostnaður	400—400
18. Vestmannaeyjaviti:	
a. Laun vitavarðar	700—700
b. Reksturkostnaður	500—500

19. Reykjanesvitar:	
a. Laun vitavarðar	1500-1500
b. Reksturkostnaður	1600-1600
20. Garðskagaviti:	
a. Laun vitavarðar	600-600
b. Reksturkostnaður	750-750
21. Gróttuviti:	
a. Laun vitavarðar	500-500
b. Reksturkostnaður	450-450
22. Styrkur til að halda uppi leiðarljósi á Gerðatanga	100-100

17400—17900

40. Við 13. gr. E. IV. Liðirnir a, b, d og e falli burtu.
41. — 13. — E. VI. Fyrir »2000—2000« komi:
1500—1500.
42. — 14. — A. b. 2. Fyrir »3500—3500« komi:
4000—3500.
43. — 14. — A. b. 3. Fyrir »4000—4000« komi:
5000—5000.
44. — 14. — A. b. 6. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Álag á Stafafellskirkju 600—.....
45. — 14. — B. I. a. Fyrir »40000—40000« komi:
40600—41000.
46. — 14. — B. I. d. 1. Fyrir »2000—2000« komi:
1800—1800.
47. Við 14. gr. B. I. e. Fyrir »2500—2500« komi:
2000—2000.
48. — 14. — B. II. b. Á eftir »Aðstoðarfje« komi:
Til söngkennara 600.
49. — 14. — B. II. c. Liðurinn falli burtu.
50. — 14. — B. II. d. 2. Fyrir »1500—1500« komi:
1700—1700.
51. — 14. — B. III. b. 1. Fyrir »2000—2000« komi:
2200—2200.
Par af 200 kr. persónuleg launaviðbót til Lárusar Rist.
52. — 14. — B. IV. b. 8. Liðurinn falli burt.
53. — 14. — B. V. b. 1. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Til að semja og gefa út kenslubók í siglingafræði á íslensku, 45 kr. fyrir örkina, alt að ..... 900—.....
54. — 14. — B. VI. 1. c. Liðurinn orðist svo:
Til smíða- og dráttlistarkenslu ..... 800—800.

55. — 14. — B. IX. Við liðinn bætast tveir nýir undirliðir:
 2. Til Jónínu Sigurðardóttur Líndal til húsmæðra-
 kenslu á Akureyri ... 1000—1000
 3. Til húsmæðrakenslu á Eyrarbakka... 200— 200
56. — 14. — B. XI. 1. Fyrir »6700—6700« komi:
 7000—7000.
57. — 14. — B. XII. 3. Liðurinn falli burt.
58. — 14. — B. XII. 6. Liðurinn orðist svo:
 a. Til framhaldskenslu handa kennurum 1500—1500.
 b. Utanfararstyrkur handa barnaskóla-
 kennurum ..... 1000—1000
59. — 14. — B. XIII. a. Orðin aftast í athugasemdinni við liðinn:
 »Lýðskólanum á Hvitárbakka.....þó ekki yfir
 600 kr.«, falli burt, en í þeirra stað komi:
 Af upphæðinni skal þó veita skólunum á Hvitár-
 bakka, Núpi (í Dýraf.), Ísafirði og Seyðisfirði, 1500
 kr. hverjum á ári, ef þeir fullnægja áskildum skil-
 yrðum. Auk þess má veita Hvitárbakkaskóla og
 Núpsskóla 30 kr. fyrir hvern nemanda, sem er allan
 kenslutímann, þó ekki yfir 600 kr. þeim fyrnefnda
 og ekki yfir 400 kr. þeim síðarnefnda.
60. — 14. — B. XVII. a. Fyrir »300—300« komi:
 1200—1200.
61. — 14. — B. XVII. d. Á eftir liðnum komi nýr liður:
 Utanfararstyrkur til sama til þess að kynna sjer
 úti-íþróttir ..... 500—.....
62. — 15. — 1. g. Fyrir »2000—2000« komi:
 2400—2400.
63. — 15. — 2. f. Fyrir »1500—1500« komi:
 1000—1000.
64. Við 15. gr. 3. f. Liðurinn falli burt.
65. — 15. — 14. Liðurinn falli burt.
66. — 15. — 18. Fyrir »14000—14000« komi:
 9000—9000.
67. — 15. — 19. Á eftir liðnum komi nýr liður:
 Til byggingar yfir listaverk Einars Jónssonar,
 alt að..... 10,000—.....
68. — 15. — 20. Á eftir liðnum komi þessir nýir liðir:
 a. Til Steingrims Jónssonar til þess að ljúka námi
 við fjöllistaskólann í Kaupmannahöfn ... 800—.....
 b. Til Laufeyjar Valdimarsdóttur til framhalds mál-
 fræðisnámi við Kaupmannahafnarháskóla 600—600.
 c. Til Vilhelms Jakobssonar til þess að fullnuma sig
 í hraðritun ..... 800—.....
69. — 15. — 24. Aftan við liðinn bætist:
 »enda sje handritið eign landsins að honum látnum«.

70. — 15. — 24. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Til Jóhanns Kristjánssonar til þess að rannsaka meðferð á guðspakkafe, gjöfum og sjóðum, og semja skýrslu um það..... 600—600.
71. — 15. — 25. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Til próf. Ágúst H. Bjarnason, til þess að ljúka við »Yfirlit yfir sögu mannsandans«, 50 kr. fyrir örkina, alt að ..... 600—600.
72. — 15. — 29. Fyrir »1000—1000« komi:
1800—1800.
73. — 15. — 34. Á eftir liðnum komi nýr liður:
Til stórstúku Goodtemplara á Íslandi 1000—1000.
74. — 16. — 1. Fyrir »54,000—54,000« komi:
56,000—56,000.
75. — 16. — 2. Liðurinn falli burtu.
76. — 16. — 3. b. Liðurinn orðist svo:
Til áveitunnar á Miklavatnsmýri .....13,000—.....
Upphæð þessi komi eigi til útborgunar nema landsverkfræðingurinn hafi lagt fram yfirlýsingu um að nægilegt vatn fyrir áveitusvæðið fái, svo að tilraunin með jökulvatnsáveitu nái tilgangi sínum.
77. — 16. — 3. b. Á eftir liðnum komi nýr liður:
c. Til byrjunar framkvæmda til þess að afstýra vatna-ágangi af Þverá ..... 15,000.
78. — 16. — 6. b. Fyrir »12,000—12,000« komi:
10,000—10,000.
79. Við 16. gr. 7 d. Á eftir liðnum komi nýr liður:
e. (Endurveiting). Styrkur til að semja og gefa út dýralækningabók, 30 kr. fyrir hverja prentaða örk, enda verði söluverð bókarinnar eigi yfir 16 aura hver örk, alt að ..... 900—.....
80. — 16. — 9. a. Á eftir liðnum komi nýr liður:
b. Til gerlarannsóknar:
1. Laun ..... 1500—1500.
2. Til áhaldakaupa 690—.....
81. — 16. — 12. a. Fyrir »1000« komi:
1200.
82. — 16. — 13. Liðurinn orðist svo:
Til þess að styrkja efnilega menn til verklegs náms erlendis ..... 4000—4000.
83. — 16. — 16. Liðurinn orðist svo:
Til Fiskifjelags Íslands 18000—18000.
84. — 16. — 16. Á eftir liðnum komi þessir liðir:
a. Til sama fjelags handa erindreka erlendis 4000—4000.
b. Til sambands íslenskra samvinnufjelaga, til þess að útbreiða þekkingu á samvinnufjelagsskap og

- halda uppi námsskeiði i bókfærslu og starf-
rækslu slíkra fjelaga ..... 1000—1000
gegn að minsta kosti 500 kr. tillagi annars-
staðar frá.
85. — 16. — 19 Liðurinn falli burtu, en í hans stað komi:
19. a. Laun handa 4 ullarmatsmönnum 1600—1600.
b. Ferðakostnaður eftir reikningi, alt að 800—800.
86. — 16. — 20 Fyrir »500—500« komi:
1000—1000.
87. — 16. — 22 Fyrir »1500—1500« komi:
2500—2500.
88. — 16. — 24 Fyrir »300—300« komi:
100—100.
89. — 16. — 25 a. Fyrir »600—600« komi:
900—900.
90. — 16. — 29 Liðurinn orðist svo:
Til framhalds brimbrjótnum í Bolungarvíkur-
verslunarstað í Norður-Ísafjarðarsýslu 10000—10000.
Styrkveitingin er bundin því skilyrði, að verkið sje
framkvæmt eftir fyrirsögn verkfróðs manns, og að
lögð sje fram eigi minni upphæð annarsstaðar frá.
91. — 16. — 29 Á eftir liðnum komi þessir nýir liðir:
a. Til þess að ryðja vör við Ingólfshöfða og leggja
veg að henni ..... —5000.
gegn því að hjeraðsbúar leggi fram það sem
til vantar.
b. (Endurveiting). Til bryggjugarðar á Sauðárkróki
þó ekki yfir $\frac{1}{3}$ kostnaðar, alt að ..... 6000—.....
Hreppsnefnd Sauðárkróks veitist styrkur þessi og
hefir hún ábyrgð á að bryggjan verði til almenn-
ingsnota.
c. Til hafskipabryggjugarðar á Búðareyri við Reyð-
arfjörð, þó eigi yfir helming kostnaðar .....—5000
gegn því sem til vantar annarsstaðar frá. Kaup-
fjelaði Hjeraðsbúa veitist styrkur þessi og sje bryggjan
til almenningsnota undir eftirliti sýslunefndar.
- c. Til uppmælinga á innsiglingu til Borgarness (í
Mýrasýslu) og Skógarness (í Hnappadalssýslu) og á
höfnum beggja staðanna .....—5000.
92. Við 18. gr. Orðin: »til Gísla pósts Einarssonar 200 kr.« og »til Torfa
Bjarnasonar í Ólafsdal 1500 kr.« falli burt.
93. — 18. — Á eftir »til sjera Matthíasar Jochumssonar 2400 kr.« komi:
viðbót við eftirlaun fyrv. hjeraðslæknis Ásgeirs Blöndal 250 kr.
94. — 18. — Á eftir »viðbót við eftirlaun ekkjufrúar Guðrúnar Torfadóttur
300 kr.« komi:

- viðbót við eftirlaun prestsekkju Ástu Þórarinsdóttur kr. 129,94; til Guðlaugar Sakaríasdóttur, ekkju Torfa Bjarnasonar, 360 kr.; til Jakobínu Pjetursdóttur, ekkju Jóns Stefánssonar, 200 kr.
95. — 18. — Á eftir »til Bóðvars pósts Jónssonar 100 kr.« komi: til Árna Gíslasonar pósts 300 kr.; til Bjarna Ketilssonar pósts 300 kr.; til sjómanns Eggerts Brandssonar 150 kr.
96. — 18. — Aftan við greinina komi:
Landsstjórninni heimilast að reikna eftirlaun Bjarna Jenssonar lækni 1000 kr. og eftirlaun Björns lækni Blöndal 750 kr. hvortveggi frá 1. jan. 1916 að telja.
97. — 21. — Fyrir »Til útlána úr viðlagasjóði veitast« komi: Til lánveitinga úr viðlagasjóði heimilast stjórninni.
98. — 21. — Fyrir »4¹/₂%« í 1., 2. og 4. lið og »4%« í 3. lið komi: 5%.
99. — 21. — 4. Á eftir liðnum komi þessir nýir liðir:
- Úr viðlagasjóði má lána Davíð Stefánssyni í Fornahvammi alt að 2000 kr. til húsaþygginga á jörðinni, gegn ábyrgð sýslufjelagsins; lánið ávaxtist með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.
  - Úr viðlagasjóði má lána Ólafi Jónssyni prentmyndasmið 5000 kr., til þess að setja á stofn prentmyndasmiðastofu, gegn tryggingu sem landsstjórnin tekur gilda. Lánið ávaxtist með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 15 árum.
  - Úr viðlagasjóði má lána Guðm. T. Hallgrímssyni lækni, 2500 kr. til húsaþyggingar á Siglufirði, gegn ábyrgð sýslufjelagsins. Lánið ávaxtist með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.
  - Úr viðlagasjóði má lána sýslunefnd Austur-Skaftafellssýslu 3000 kr., til þess að kaupa bústað handa hjeraðslækni. Lánið ávaxtist með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.
  - Úr viðlagasjóði má lána Húsavíkurhreppi 20,000 kr., til þess að raflýsa Húsavíkarkauptún, gegn ábyrgð sýslufjelagsins. Lánið ávaxtist með 5% og endurgreiðist með jöfnum afborgunum á 20 árum.
  - Úr viðlagasjóði má lána sýslunefnd Árnassýslu til handa Skeiðahreppi 50,000 kr. til áveitu úr Þjórsá á Skeiðin. — Lánið ávaxtist með 5%, er afborgunarlaust fyrstu 2 árin og endurgreiðist síðan með jöfnum afborgunum á 20 árum.
100. Við 22. gr. Á eftir greininni komi:
- Landsstjórninni heimilast að kaupa Melkotslóð (milli ráðherrabústaðarins og Suðurgötu) fyrir alt að kr. 1.50 hverja feralin.
  - Landsstjórninni heimilast að kaupa landsbankarústina ásamt brunabótaupphæð hennar fyrir virðingarverð til brunabóta og lóðina, sem húsinu fylgir eftir mati dómkvaddra manna. Kaupverðið greiðist þannig: Landsbankinn fái upp

í kaupverðið alt að 1200 fermetra lóð í Arnarhólstúni, eftir virðingu; afgangurinn greiðist með skuldabryfi.

3. Landsstjórninni heimilast að breyta afborgunarkjörum á tveim lánnum úr viðlagasjóði til verksmiðjunnar »Gefjun« á Akureyri, hinu fyrra, að upphæð 50,000 kr., veittu 1908, hinu síðara 60,000 kr., veittu 1912, þannig, að bæði lánin greiðist með jöfnum afborgunum á 30 árum, frá 1918 að telja.
4. Landsstjórninni heimilast að taka alt að 65,000 kr. lán til þess að breyta bæjarsíma Reykjavíkur í »kvart-automatísk central«, svo framarlega sem lánið fæst með sæmilegum kjörum.
5. Stjórn Landsbankans veitist heimild til þess, að greiða bankagjaldkera Stefáni Stephensen 400 kr. eftirlaun á ári, í 2 ár, frá 1. nóv. 1915 að telja.